

Sporočilo za medije

PRİČENJA SE EVROPSKI TEDEN PROMOCIJE TESTIRANJA NA OKUŽBO S HIV

Od 22. do 29. novembra prvič poteka Evropski teden promocije testiranja na okužbo s HIV*, ki se mu pridružujemo tudi v Sloveniji. Namen Evropskega tedna promocije testiranja na okužbo s HIV je združiti Evropejce pri osveščanju prebivalstva in zdravstvenega osebja o prednostih testiranja in zgodnjega zdravljenja. Geslo tedna testiranja je *"Govori o HIV-u. Testiraj se!"*.

Aktivnosti podpirajo Komisija za AIDS pri Ministrstvu za zdravje, Inštitut za varovanja zdravja in območni zavodi za zdravstveno varstvo, Zdravniška zbornica Slovenije ter nevladne organizacije, ki pokrivajo problematiko okužbe s HIV.

Neprepoznane okužbe s HIV ostajajo velik izziv za zdravstveno skupnost na ravni celotne Evrope. Najmanj vsaka tretja oseba od 2,3 milijona okuženih s HIV v Evropi ne ve, da je okužena, polovica okuženih je obsojena na pozno diagnozo. V Sloveniji je v primerjavi z drugimi evropskimi državami relativno malo testiranih na okužbo s HIV. Tudi zato se mnoge okužbe odkrijejo prepozno, predvsem pa je za zagotovitev zgodnejšega zdravljenja pomembno, da se poveča obseg testiranj pri tistih ciljnih skupinah, ki imajo večjo možnost za okužbo s HIV.

Po podatkih Inštituta za varovanje zdravja število okuženih s HIV v Sloveniji narašča. V obdobju zadnjih desetih let (2003-2012) je bilo prepoznanih 377 okužb s HIV, medtem ko je umrlo 18 bolnikov z aidsom. Leta 2012 je bilo prepoznanih 45 primerov novih diagnoz okužbe s HIV (21,9/1.000.000 prebivalcev), 42 med moškimi (41,3/1.000.000 moških) in trije med ženskami (2,9/1.000.000 žensk). To je v primerjavi z večino držav Evropske Unije še vedno relativno nizka incidenca. Ker je veliko diagnoz okužbe s HIV postavljenih relativno pozno, podatki o prijavljenih novih diagnozah okužbe s HIV podcenjujejo dejansko breme.

Leta 2012 je bilo na 100 prebivalcev opravljenih 1,6 testa, 11 odstotkov manj kot v letu 2011. Na 1000 opravljenih diagnostičnih testiranj na okužbo s HIV v letu 2011 sta bila v povprečju 2 pozitivna rezultata. V letu 2012 je bila diagnoza okužbe s HIV postavljena pozno pri 29 osebah (64 odstotkov). Pri desetih od enajstih bolnikov, ki so zboleli za aidsom v letu 2012, je bila tudi okužba s HIV prepoznana šele v letu 2012. Breme poznih diagnoz je predvsem posledica številnih poznih diagnoz med moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi, zato je zanje testiranje na okužbo s HIV še posebej pomembno.

Zaradi destigmatizacije in normalizacije testiranja na okužbo s HIV je skladno z nacionalno strategijo najbolj priporočljiv način testiranja zaupno testiranje pri izbranem zdravniku, ki je za pacienta brezplačno, za zdravnika pa ne predstavlja dodatnega finančnega bremena.

Skladno s strokovnimi smernicami se testiranje na okužbo s HIV priporoča še posebej:

- vsem odraslim, mladostnikom in otrokom, ki imajo znake in bolezenske težave ali bolezenska stanja, ki bi lahko kazali na okužbo s HIV ali aids. Poleg bolezni, ki so značilne za aids (npr. tuberkuloza, Pneumocistis carinii pljučnica, B-celični limfom, kandidoza požiralnika itd.), je testiranje priporočljivo tudi pri drugih boleznih, ki so lahko (ne pa nujno) povezane z imunsko pomanjkljivostjo (npr. pasovec, oralna kandidoza, sindrom infekcijske mononukleoze, nejasna trombocitopenija, povečane periferne bezgavke, serozni meningitis, periferna nevropatija, huda diseboreja pri odrasli osebi, analni karcinom itd.),
- pacientom z znaki in bolezenskimi težavami spolno prenosljivih okužb,
- moškim, ki imajo spolne odnose z moškimi,
- injicirajočim uživalcem drog,
- osebam, ki se ukvarjajo s prostitucijo, in njihovim strankam,
- partnerjem oseb, pri katerih je bila prepoznana okužba s HIV,
- vsem, ki menijo, da so se izpostavili tveganju okužbe s HIV, če za testiranje zaprosijo.

Testiranje na HIV pri skupinah z večjim tveganjem za okužbo zmanjšuje zdravstvene posledice za pacienta, prispeva k preprečevanju nadaljnjega prenosa in zmanjšuje finančne posledice za zdravstveni sistem.

AIDS, ki ga z leti povzroči okužba s HIV, v razvitem svetu ni smrtna bolezen, če se okužba pravočasno prepozna in zgodaj prične z zdravljenjem. S pravočasnim testiranjem in pravočasnim zdravljenjem lahko ljudje z nedavno pridobljeno okužbo pričakujejo skoraj enako dolgo življenje kot tisti, ki niso okuženi.

Pojasnilo: * Neposredni prevod projekta je "Evropski teden testiranja na okužbo s HIV". Da v javnosti ne bi prihajalo do napačnega razumevanja, da se spodbuja testiranje v tem tednu, ali da v tem tednu veljajo kakšni posebni pogoji za testiranje, smo se v Sloveniji odločili za uporabo izraza "Evropski teden promocije testiranja na okužbo s HIV", saj je osnovni namen osveščanje o potrebi po povečanju št. testiranih v skupinah, ki imajo večjo možnost za okužbo, in ne povečati obseg testiranj v tem tednu. Logotip ostaja enoten za vso EU.